

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM'AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

LL.D.; Dip. Stud. Rel.; Dip. Can. Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum it-28 ta' Frar, 2017.

Rikors Numru 32/2008 SM

**Joseph Bugeja
(I.D. Numru 239454)**

vs.

Korporazzjoni ghas-Servizzi tal-Ilma

Il-Qorti,

- 1.0. Rat ir-rikors guramentat promotur datat il-11 ta' Jannar, 2008, li permezz tieghu r-rikorrenti sintetikament espona is-segwenti, (ara foll 1):
  - 1.1. Illi fit-30 ta' Gunju, 2004, ghall-habta tal-22.45, waqt li ma' haddiehor kien qed jagħmel xogħol ta' thaffir għall-pipe

principali tal-ilma f'Hal Balzan fuq inkarigu tal-Korporazzjoni intimata, korra serjament f'ringlejh il-leminija u qed ibaghti minn debilita` permanenti, (ara foll 4 u 5);

- 1.2. Illi rizultat tal-istess garrab *damnum emergens*, inkluzi spejjez ta' toffa u medicini;
- 1.3. Illi rizultat tal-istess garrab ukoll *lucrum cessans*, minhabba debilita` permanenti li sofra;
- 1.4. Illi ghal dawn tahti l-korporazzjoni intimata *stante* li naqset li tizgura s-sahha u s-sigurta` tar-rikorrenti waqt il-qadi ta' dmirijietu skont il-ligijiet minnu indikati, (ara foll 1 u 2);
- 1.5. Illi ghalhekk l-istess korporazzjoni intimata trid tagħmel tajjeb għad-danni minnu sofferti;
- 1.6. Illi kien ukoll kopert minn polza assikurattiva fuq incidenti personali, u *nonostante* dan, baqa` ma thallasx tal-beneficċji kollha li kien intitolat għalihom;
- 1.7. Illi *nonostante* li interpellata biex tagħmel tajjeb għat-talbiet tar-rikorrenti, il-korporazzjoni baqghet inadempjenti;
- 1.8. Illi għalhekk adixxa din il-qorti biex l-istess korporazzjoni intimata jkollha l-opportunita` tghid ghaliex din il-qorti m'ghandie:
  - 1.8.1. Tiddikjara lill-korporazzjoni intimata unikament responsabbi għall-incident in dizamina u għad-danni subiti mir-rikorrenti;
  - 1.8.2. Tillikwida d-danni kollha sofferti mir-rikorrenti, *occorrendo bl-opra ta' periti nominandi*;
  - 1.8.3. Tikkundanna lill-korporazzjoni intimata biex thallas lir-rikorrenti dak l-ammont li jigi hekk dikjarat;
  - 1.8.4. Tiddikjara li l-korporazzjoni intimata m'effettwatx il-hlas tal-beneficċji li għalihom ir-rikorrenti kellu

- dritt skont il-polza tal-assikurazzjoni li biha kien kopert;
- 1.8.5. Tillikwida l-beneficci li ghalihom ir-rikorrenti kellu dritt;
- 1.8.6. Tikkundanna lill-korporazzjoni intimata biex thallas lir-rikorrenti l-ammont hekk likwidat skont il-pattijiet u kondizzjonijiet tal-polza assikurattiva *de quo*;
- 1.8.7. Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet kif dedotti fl-istess rikors guramentat promotur kontra l-korporazzjoni intimata;
- 2.0. Rat ir-risposta guramentata tal-korporazzjoni intimata datata z-19 ta' Frar, 2008, li permezz tagħha sintetikament irrispondiet bil-mod segwenti għat-talbiet tar-rikorrenti, (ara foll 10);
- 2.1. Illi preliminarjament dawn it-talbiet huma preskriitti bi preskrizzjoni ta' sentejn, (2);
- 2.2. Illi fir-rigward tat-talba ghall-pagament ta' beneficci, għandha tigi kjamata in kawza s-socjeta` *Montaldo Insurance Agency Limited*;
- 2.3. Illi l-incident in dizamina sehh unikament tort tar-rikorrenti;
- 2.4. Illi d-dizabilita` allegata mhix relatata jew konsegwenzjali għall-incident mertu tal-kaz odjern;
- 2.5. Salv risposti ulterjuri;
3. Rat id-digriet tagħha diversament preseduta datat it-22 t'April, 2008, li permezz tieghu hatret lill-assistent gudizzjarju hemm indikata biex tisma' l-provi kollha limitatament dwar l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-korporazzjoni intimata, (ara foll 14), sussegwentement estiz b'digriet tal-istess qorti datat it-12 ta' Marzu, 2009, biex l-istess assistent gudizzjarju tkompli tigħbi il-provi kollha f'din il-kawza, (ara foll 58);
- 4.0. Rat is-sentenza parżjali ta' din il-qorti diversment preseduta datata t-12 ta' Marzu, 2009, (ara foll 60), li permezz tagħha,

ghar-ragunijiet hemm premessi rrespingiet l-ewwel eccezzjoni preliminari tal-korporazzjoni intimata rigwardanti l-preskrizzjoni, (ara paragrafu numru tnejn punt wiehed, (2.1.), aktar qabel, u foll 10), u konsegwentement:

- 4.1. Iddikjarat li t-talbiet tar-rikorrenti mhumiex preskritt;
- 4.2. Ordnat il-prosegwiment tal-kawza, (ara foll 67);
5. Rat id-digriet tagħha datat is-6 ta' Mejju, 2014, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rappresentanti legali tal-partijiet, (ara foll 192), hatret lill-espert mediku hemm indikat biex:
  - 5.1. Jesplora jekk ir-rikorrenti hux isofri minn dizabilità permanenti kagun tal-incident tat-30 ta' Gunju, 2004, in dizamina; u
  - 5.2. Jekk fl-affermattiv, biex jiddikjara kemm hu l-persentagg tal-istess dizabilità;
6. Rat id-digriet tagħha datat id-9 ta' Dicembru, 2015, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rappresentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kaz bil-modalità u fit-termini hemm indikati, (ara foll 217);
7. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrenti datata z-19 t'Ottubru, 2016, (ara foll 220), flimkien ma dik tal-Korporazzjoni intimata datata t-23 ta' Novembru, 2016, (ara foll 227), it-tnejn abbundantement tardivi izda debitament awtorizzati *ai termini* tad-digriet ta' din il-qorti fir-rigward datat iz-19 t'Ottubru, 2016, (ara foll 219);
8. Semghet ix-xhieda prodotta;
9. Ezaminat id-dokumenti prodotti, inkluzi d-dikjarazzjonijiet guramentati prodotti, flimkien max-xhieda mismugha mill-assistent gudizzjarju fuq riferita;
10. Ezaminat ir-relazzjoni peritali prodotta, (ara foll 206);

Ikkunsidrat:

- 11.0. Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament esposti bil-mod segwenti:
  - 11.1. Illi r-rikorrenti kien ilu impjegat tal-korporazzjoni intimata ghal madwar hamsa u ghoxrin (25) sena, (ara foll 71);
  - 11.2. Illi l-istess rikorrenti kien impjegat ghal madwar ghoxrin (20) sena bhala “*heavy plant driver*” u kien isuq “*high-ups*”, trakkijiet, vannijiet u gafef, (ara foll 71);
  - 11.3. Illi fl-2003, (madwar sena (1) qabel ma sehh l-incident in dizamina), l-impjegati kollha tal-Korporazzjoni intimata li kellhom l-istess kariga tar-rikorrenti Itaqghu mal-Ufficial Ezekuttiv Ewljeni tal-istess korporazzjoni li infurmhom li x-xoghol ta’ “*heavy plant driver*” ma kienx aktar mehtieg, (ara foll 71);
  - 11.4. Illi konsegwenza tal-istess din il-kategorija ta’ impjegati kienet infurmata li minn dakinhar ’l quddiem kellhom jaghmlu li jkun hemm bzonn senjatament, isuqu l-ingenji, jaghmlu xoghol ta’ thaffir, u xoghol relatat mal-moghdija ta’ servizzi, (ara foll 71), u jidher li nghataw it-titlu ta’ “*multi skill fitter*”, (ara foll 72);
  - 11.5. Illi kemm- il darba dawn il-haddiema ma kienux lesti jaghmlu dan ix-xoghol, il-korporazzjoni intimata ma kelliex xoghol alternattiv ghalihom, (ara foll 71);
  - 11.6. Illi tul il-karriera lavorattiva tieghu r-rikorrenti kien biss hadem ta’ xufier u xejn aktar, (ara foll 71);
  - 11.7. Illi l-korporazzjoni qatt ma tat xi forma ta’ tahrig ghal dan ix-xoghol gdid lir-rikorrenti qabel ma inkarigatu jaghmel dan ix-xoghol, (ara foll 72);
  - 11.8. Illi fit-30 ta’ Gunju, 2004, ir-rikorrenti nghata struzzjonijiet biex imur isewwi il-*main* hdejn il-knisja ta’ Hal Balzan, (ara foll 72);
  - 11.9. Illi flimkien mal-kollega tieghu r-rikorrenti beda jhaffer it-triq bil-fies skont it-turn ta’ bejniethom, (ara foll 72);

- 11.10. Illi meta sabu l-main tal-ilma, cemplu lis-superjur taghhom biex jigi halli jaghlaq l-ilma biex ikunu jistghu jirrangaw il-hsara, (ara foll 73);
- 11.11. Illi waqt li r-rikorrenti kien qed ihaffer bl-imsemmi ties, dan qabad gebla, u kif ir-rikorrenti gholla l-fies biex ihaffer din il-gebla gholiet mall-fies u waqghet fuq irkuptejh tal-lemin, (ara foll 73);
- 11.12. Illi f'dak il-mument ir-rikorrenti kien liebes "*safety shoes*", u "*safety boots*" kif ukoll gakketta li tixghel fid-dlam, (ara foll 73);
- 11.13. Illi r-rikorrenti jsostni li qabel ma intbaghat jaghmel dan it-tip ta' xoghol, qatt ma kellu esperjenza tax-xoghol li nghata, u l-korporazzjoni intimata qatt ma ippreparat lill-imsemmija kategorija, inkluz lill-istess rikorrenti, ghal dan ix-xoghol gdid li nghataw, (ara foll 71);

Ikkunsidrat:

12. Illi preliminarjament il-korporazzjoni intimata eccepiet il-preskrizzjoni biennali li effettivament kienet rigettata minn din il-qorti diversament preseduta fis-sentenza tagħha datata t-12 ta' Marzu, 2009, (ara foll 60);

Ikkunsidrat:

13. Illi min-naha tagħha l-korporazzjoni intimata essenzjalment irrispondiet li l-incident in dizamina li ta' lok ghall-procedura odjerna sehh unikament tort u htija tar-rikorrenti, (ara foll 10 u 11);

Ikkunsidrat:

14. Illi meta sehh l-incident ir-rikorrenti kien qiegħed jobdi l-istruzzjonijiet li nghata mis-superjur tieghu, (ara foll 72);

Ikkunsidrat:

15. Illi fir-rigward tal-mertu in dizamina, **I-artiklu 1033 tal-Kodici Civili jistabbilixxi s-segwenti:**

“Kull min, bil-hsieb jew minghajr hsieb li jaghmel deni, ghax ikun irid jew b’nuqqas ta’ diligienza, ta’ prudenza jew ta’ hsieb, jaghmel jew jonqos li jaghmel xi haga li biha jikser xi dmir impost mill-ligi, hu obbligat ghall-hlas tal-hsara li tigri minhabba f’hekk”;

16. Illi **I-artiklu 1032(1)** tal-istess Kap indikat qabel jistabbilixxi li:

“Jitqies fi htija min ma juzax il-prudenza, d-diligenza, u l-hsieb ta’ missier tajjeb tal-familja”;

ghalkemm is-**subartiklu (2)** tal-istess jistabbilixxi li:

“Hadd ma jwiegeb, fin-nuqqas ta’ disposizzjoni expressa tal-ligi, ghall-hsara li tigri minhabba nuqqas ta’ prudenza, ta’ diligenza jew ta’ hsieb fi grad akbar”;

17. Illi finalment issir ukoll riferenza għall-**artiklu 1031** tal-istess Kap li jistabbilixxi li:

“... kull wiehed iwiegeb għall-hsara li tigri bi htija tieghu”;

Ikkunsidrat:

- 18.0. Illi fir-rigward tal-qasam tas-sahha u s-sigurta` fuq il-post tax-xogħol jingħad sintetikament is-segwenti:

- 18.1. Illi fl-1 ta’ Mejju, 2001, dahal fis-sehh I-Att XXVII tas-sena 2000 - illum **Kap 424 tal-Ligijiet ta’ Malta**;

- 18.2. Illi bis-sahha tal-istess gie ppubblikat – fost diversi regolamenti ohra – I-Avviz *Legali 36 tal-2003* imsejha Regolamenti dwar Disposizzjonijiet Generali dwar is-Sahha u Sigurta` fuq il-Post tax-Xogħol li huma korp ta’ regolamenti ta’ certu importanza fil-qasam tax-xogħol *stante* li jittenta jikkodifika l-principji u d-dmirijiet generali li għandhom jirregolaw dan il-qasam partikolari li fl-artiklu

4(1) tal-istess Kap 424 fuq indikat jiddiskrivi dan il-qasam partikolari bhala wiehed li għandu jitqies li hu ta' materja ta' interessa pubbliku;

Ikkunsidrat:

19. Illi fir-rigward tad-determinazzjoni tar-responsabbilità` ghall-incidenti f'dan il-kamp specifiku tas-sahha u sigurta`, l-gurisprudenza lokali tispostja l-oneru fuq min ihaddem biex jara li l-impiegati tieghu ma jigrilhomx hsara fuq il-lant tax-xogħol;

20.0. Illi sintetikament jingħad is-segwenti:

- 20.1. Illi min ihaddem għandu dejjem jizgura s-sahha u s-sigurta` tal-persuni li jħaddem, (ara artiklu 6(1) tal-Kap 424 *de quo*);
- 20.2. Illi għandu wkoll jiprovd iambjent li jzomm 'I bogħod kull periklu billi jizgura sistema xierqa ta' harsien minn kull periklu u riskju, (ara artiklu 6(1)(e) tal-istess Kap 424);
- 20.3. Illi għandu wkoll ir-responsabbilità` li jagħti kull tagħrif mehtieg, tagħlim, tħarġi u supervizjoni biex tithares is-sahha u s-sigurta` tal-haddiema, (ara artiklu 6(3) tal-istess Kap);
21. Illi hu pacifiku li ghalkemm sistema ta' xogħol tkun ilha tithaddem għal tul ta' zmien mingħajr incidenti, dan ma jfissirx li l-istess sistema tkun wahda sigura jew li tezonora lil min ihaddem mill-obbligi statutorji kristallizzati fl-imsemmi Kap 424;
22. Illi minkejja dan kollu, jingħad ukoll li r-responsabbilità` ta' min ihaddem għal incident inkors minn impiegat mhux bilfors hi awtomatikament marbuta ma' min ihaddem *stante* li f'dan il-kamp ma tezistix dik ir-responsabbilità` msejsa fuq il-principju tal-hekk imsejha “*strict liability*” jew responsabbilità` oggettiva;
23. Illi in vista tal-premess jirrizulta wkoll li ghalkemm ir-responsabbilità` ta' min ihaddem tirrikjedi prudenza, għaqal u l-hsieb ta' missier tajjeb tal-familja, kif indikat aktar qabel, din ma titlobx grad oħla ta' responsabbilità`, (ara paragrafu numru sittax, (16.), aktar qabel);

24. Illi in effetti tali responsabbilità` indirizzata fuq il-persuna li qed thaddem lis-sinistrat tista` sahansitra tigi kapovolta, u allura tkun akkollata fuq l-istess sinistrat, meta jirrizulta li jkun l-istess impjegat li jkun traskurat jew addirittura agixxa proprju kontra l-istruzzjonijiet li nghata fir-rigward, jew li ma hax il-prekawzjonijiet minnu dovuti, biex b'hekk ikun assodat li jkun l-istess impjegat li jkun gab l-effetti tal-incident fuq innifsu;

Ikkunsidrat:

25. Illi minn ezami tar-rizultanzi *in atti* ma jirrizultax li l-korporazzjoni intimata – bhala l-principal tar-rikorrenti – pprovdiet lir-rikorrenti dak it-tahrig rikjest statutorjament ghax-xoghol in dizamina, (ara foll 72);
26. Illi ghalhekk jirrizulta li ppekkat fir-rigward billi ma ppreparatx lir-rikorrenti biex fix-xoghol il-gdid li issa kienet assenjatlu jkun ppreparat ghall-perikli relatati mill-istess;
27. Illi *di piu'*, jinghad ukoll li r-rikorrenti ma nghata l-ebda ghazla ghaliex tqiegħed f'posizzjoni li jew jibda jagħmel dan ix-xogħol għid lilu assenjat, jew jispicca mingħajr xogħol, (ara foll 71);

Ikkunsidrat:

28. Illi f'dan l-istadju ssir riferenza għas-sentenza tal-***Prim'Awla tal-Qorti Civili*** fl-ismijiet ***Mario u Mary Doris konjugi Sammut vs. Joseph Camilleri***, datata d-29 t'April, 2015, li tirrileva s-segwenti:

“Sfortunatament għad hawn min ihaddem li ma jaġħix importanza lit-tahrig. Nuqqas li fih innifsu hu kontra l-ligi u hafna drabi jwassal ghall-incidenti li jistgħu jiġi evitati. Il-haddiema għandhom id-dritt li jkunu jaġfu bil-perikli potenzjali li għalihom jistgħu jiġi esposti fil-post tax-xogħol. Il-mod primarju kif jistgħu jsiru jaġfu b'dawn il-perikli hu proprju bit-taqħrif li għandhom jingħataw sabiex jipprotegu s-sahha u s-sigurta` tagħhom, fosthom bil-mod kif jużaw l-ghoddha u makkinarju. Il-principal jista' jaġħmel dan b'diversi modi, bhal li tingħata informazzjoni dwar il-perikli fix-xogħol li

jaghmlu, tahrig biex jahdem b'mod li jipprotegu s-sahha u s-sigurta` taghhom u tal-kollegi taghhom, kif ukoll b'supervizjoni maghmula minn persuni kompetenti”;

29. Illi fis-sentenza tagħha fl-ismijiet ***Simon Chetcuti vs. Alec Mizzi***, datata **I-20 ta' Gunju, 2002**, il-Prim'Awla tal-Qorti Civili sostniet ukoll li:

“Għalkemm il-haddiem għandu juri certa flessibilita` fix-xogħol tieghu dan ma jfissirx li għandu jitqabbad jagħmel xogħol li mhux adattat għalihi. Mela sid iqabbad haddiem biex jagħmel xogħol li mhux dak normali tieghu, irid jara mhux biss li l-haddiem hu kapaci jagħmel dak ix-xogħol, izda jassigura li dak ix-xogħol ma jinvolvix “pattern” ta' hidma li l-haddiem mhux imdorri għalihi, ghax bidla radikali u f'daqqa fix-xogħol tal-haddiema jiġi jkollha konsegwenzi serji”;

Ikkunsidrat:

- 30.0. Illi tenut kont tal-gurisprudenza fuq riferita jingħad sintetikament is-segwenti:

- 30.1. Illi r-rikorrenti kien “*heavy plant driver*” senjatament, isuq “*high ups*”, trakkijiet, vannijiet u gafef mal-Korporazzjoni intimata, (ara foll 71);
- 30.2. Illi kien ilu hekk impjegat f'dan ix-xogħol partikolari għal aktar minn ghoxrin (20) sena, (ara foll 71);
- 30.3. Illi ma kellu l-ebda għarfien, tahrig jew supervizjoni biex jagħmel ix-xogħol li kien qed jagħmel meta sejjh l-incident in mertu, (ara foll 72);
- 30.4. Illi għalhekk jirrizulta assodat li r-rikorrenti ma kienx imdorri jagħmel dak ix-xogħol partikolari li kien impost fuqu meta korra;

- 30.5. Illi *di piu'*, l-istess korporazzjoni intimata jirrizulta li lanqas biss approvat tghallem lir-rikorrenti u tippreparah ghax-xoghol li assenjatlu;
- 30.6. Illi peress li r-rikorrenti qatt m'ghamel dan ix-xoghol partikolari li kien assenjat lilhu meta korra, jirrizulta pacifiku li lanqas kellu l-ebda esperjenza ta' dan l-istess xoghol;

Ikkunsidrat:

31. Illi ghalhekk jirrizulta debitament assodat li l-korporazzjoni intimata kienet negligenti meta inkarigat lir-rikorrenti jagħmel dan ix-xoghol partikolari mingħajr ma ippreparatu għaliex skont kif statutorjament rikjest;
32. Illi konsegwentement dan l-agir tal-korporazzjoni intimata qatt ma jista' jitqies li hu agir kompatibbli ma dak li wieħed jippretendi minn *bonus paterfamilias*;

Ikkunsidrat:

- 33.0. Illi fir-rigward tad-danni rikjamati mir-rikorrenti jingħad sintetikament is-segwenti:

A. Damnum Emergens:

- 33.1. Illi minn ezami tal-ircevuti prodotti *in atti*, (ara foll 76 sa 82), jirrizulta li dawn jirrigwardaw pagamenti ghall-konsulti medici li r-rikorrenti kellu necessarjament jinkorri minhabba l-incident in dizamina;
- 33.2. Illi komplexivament dawn il-pagamenti jammontaw għal erba' mijha u erba' u ghoxrin euro u hamsa u ghoxrin centezmu, (€424.25);

B. Lucrum Cessans:

- 33.3. Illi skont il-*Final Settlement System Paye Statement of Earnings*, komunement magħrufa bhala FS3, fl-2004 id-dħul tar-rikorrenti kien ta' erbatax- il elf, mitejn u seba' u

tmenin euro, u sitta u hamsin centezmu, (€14,287.56), (ara foll 86);

- 33.4. Illi bl-applikazzjoni tal-gholi tal-hajja u beneficci ohra l-istess dhul ghas-sena fuq indikata qed jigi hawn ikkalkolat ghal sittax- il elf, tliet mijā u ghaxar euro, (€16,310.00), (ara foll 86);
- 33.5. Illi skont l-expert mediku nominat bhala perit tekniku fil-kawza odjerna gie determinat li r-rikorrenti qed ibati minn dizabilita` permanenti firkuptejh (ara foll 73), ekwivalenti ghal erba' (4) fil-mija, (ara foll 210);
- 33.6. Illi fir-rigward tirrileva li m'ghandha xejn x'ticcensura u konsegwentement tiddikjara li qed tagħmel tagħha l-istess konkluzjoni peritali fuq riferita;

Ikkunsidrat:

34.0. Illi fir-rigward tal-***multiplier*** jigi sintetikament ribadit is-segwenti:

- 34.1. Illi kif ritenut mill-***Qorti tal-Appell Annunzjata sive Nancy Caruana vs. Odette Camilleri***, datata s-***27 ta' Frar, 2004***:

“Għall-finijiet tat-tnaqqis minhabba *lump sum payment* id-dekors taz-zmien għandu jibda jigi ikkalkolat minn meta tigi intavalata il-kawza relativa u mhux minn meta javvera ruħħu l-incident ...”;

- 34.2. Illi fil-kawza fl-ismijiet ***Joseph Agius vs. All Services Limited***, deciza fit-***2 ta' Gunju, 2005***, il-***Prim'Awla tal-Qorti Civili*** irriteniet li:

“f'kazijiet kongruwi, soltu li jsir tnaqqis iehor ta' 20% ghall-fatt li jkun ser ikun hemm hlas f'daqqa (“*lump sum payment*”) lill-beneficjarji. Jekk id-decizjoni pero` tkun se tingħata wara tul ta' certu zmien, hi l-prattika li l-persentagg ta' tnaqqis jonqos, u hi konswetudini tal-qrati, li jekk kawza ddum aktar minn sentejn, il-

percentagg jonqos b'zewg punti ghal kull sena
ohra li l-kawza ddum biex tigi deciza";

Ikkunsidrat:

35.0. Illi ghall-fini tal-imsemmi analizi jirrizulta is-segwenti:

- 35.1. Illi meta sehh l-incident in dizamina ir-rikorrenti kellu hamsin (50) sena, (ara foll 1 u 75);
- 35.2. Illi in vista tal-insenjament tal-***Qorti tal-Appell*** fl-ismijiet ***James Spiteri vs. Joseph Magro***, datata ***l-5 ta' Dicembru, 2014***, il-multiplier in dizamina għandu għalhekk ikun ta' tlettax, (13);
- 35.3. Illi fir-rigward tat-tnaqqis tal-***lump sum payment*** fuq riferit jingħad is-segwenti:
  - 35.3.1. Illi l-kawza odjerna giet intavolata fil-11 ta' Jannar, 2008, (ara foll 1);
  - 35.3.2. Illi s-sentenza fir-rigward qed tingħata fit-28 ta' Frar, 2017, (ara foll 219);
  - 35.3.3. Illi għalhekk il-procedura odjerna ilha disa' (9) snin u ffit xħur;
  - 35.3.4. Illi għalhekk it-tnaqqis għall-***lump sum payment*** għandu jkun ta' sitta (6) fil-mija;

Ikkunsidrat:

36. Illi għalhekk l-ammont ta' danni komplexivi involuti għandu jinhadem bil-mod segwenti:

$$\text{€16,310.00} \times 4\% \times 13 = \text{€8,481.20} - (\text{6\% ta'} \text{ €8,481.00} + \text{€508.872}) = \text{€7,972.328} + \text{€424.25} = \text{€8,396.57}$$

Ikkunsidrat:

37. Illi jinghad finalment li fir-rigward tal-beneficci li r-rikorrenti jallega li ma thallasx skont il-polza assikurattiva personali indikata, jinghad li ma ingiebet l-ebda prova fir-rigward u konsegwentement din it-talba tar-rikorrenti, inkluzi t-talbiet naxxenti minnha, għandhom jigu respinti;

Ikkunsidrat:

- 38.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti ipprova t-talbiet tieghu rigwardanti r-responsabbilità` ghall-akkadut, izda hi sodisfatta wkoll li l-istess rikorrenti ma ippovax it-talbiet tieghu rigwardanti l-polza assikurattiva in dizamina, u konsegwentement;

DECIDE:

- 38.1. Tirrespingi r-risposti kollha intavolati mill-korporazzjoni intimata;
- 38.2. Tirrespingi r-raba', (4), il-hames, (5), u s-sitt, (6), talbiet tar-rikorrenti;
- 38.3. Takkolji l-ewwel,(1), talba tar-rikorrenti u tiddikjara għalhekk li l-korporazzjoni intimata hi unikament responsabbli ghall-incident in dizamina li sehh fit-30 ta' Gunju, 2004, għall-habta tal-22.45, f'Hal Balzan, li fihi korra l-istess rikorrenti;
- 38.4. Takkolji t-tieni (2) talba tar-rikorrenti u għalhekk tillikwida d-danni kollha sofferti mir-rikorrenti fl-ammont ta' tmint elef tliet mijja u sitta u disghin euro u seba' u hamsin centezmu, (€8,396.57);
- 38.5. Takkolji wkoll it-tielet (3) talba tar-rikorrenti u allura tikkundanna lill-korporazzjoni intimata biex thallas l-ammont likwidat fil-paragrafu precedenti lir-rikorrenti;

38.6. Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet kif dedotti fl-istess rikors guramentat promotur kontra l-korporazzjoni intimata – bl-imghaxijiet jibdew jiddekorru mit-12 ta' Lulju, 2007, data tal-ewwel ittra ufficjali indirizzata fil-konfront tal-korporazzjoni intimata, sad-data tal-pagament effettiv.

Onor. Imhallef Silvio Meli

DECIZJONI FINALI